GAZETA KRAKOWSKA

Nro 75

W NIEDZIELĘ DNIA 20. WRZEŚNIA 1807.

Z Wiednia d. 12. Września.

J. C. K. Apostolska Mość raczył swoiemu Ministrowi stanu i konferencyynemu, Xciu Ferdynandowi Trautmansdorfowi, przez wzgląd na dawność iego familii, szczególnieysze zasługi i przywiązanie do osoby Nayiaśnieyszego Cesarza Jmci, i całego Austryackiego Domu, udzielić nayłaskawiey wakuiący urząd W. Marszałka dworu po Xciu Jerzym Starhembergu. Rzeczony Xiążę przybył dnia 9 t. m. o godzinie 12 do dworu i w obecności Wiel. Podkomorzego Hrabiego Wrbna i C.K. Ministra do spraw zagranicznych, Hrabiego Stadiona, wykonał przed J. C. K. Mcią przysięgę wierności. Potem wprowadzony został przez W. Podkomorzego do przygotowanego pokoiu, gdzie stanąwszy na podwyższeniu pod Baldachinem, przedstawił mu W. Podkomorzy przy stosowney mowie zgromadzonych tam Wielkich urzędników koronnych, ministrow, prezydentow, kapitanow gwardyi, taynych radcow, szambelanow, stolnikow, nadwornych radcow, wielkich urzędnikow dworu i innych, i zalecił im uszanowanie i posłuszeństwo, iako W. Marszałkowi. Gdy nowy W. Marszałek odpowiedział na mowę W. Podkomorzego, oddał mu ten leżącą na poduszcze pod baldachinem marszałkowską laskę. Tu oddał mu Nadworny marszałek, Hrabia Schaffgotsche, przy stosowney mowie zastępuiący tymczasowo iego mieysce, rządy i polecił iego względem podlegaiących mu urzędnikow, poczem Xżę W. Marszałek od brał powinszowania od wszystkich obecnych osób.

D. 10 t. m. przedsięwziął J. C. K. Mość, w towarzystwie W. Podkomorzego, Hrabiego Wrbna, i swoiego Adjutanta, Pułkownika Kutschera, podroż do wewnętrzney Austryi i do Salzburga.

J. C. K. Apostolska Mość raczył Józefa Wadshdl, kapitana pieszego regimentu Hrabiego St. Julien, przez wzgląd na wieloletnie iego w woysku dla Nayiaśnieyszego Cesarskiego Domu znakomite zasługi, wynieść nayłaskawiey z całem potomstwem do godności Węgierskiego szlachectwa z uwolnieniem od taxy.

Z Brynu d. 11. Września.

W poniedziałek d. 7 t. m. powtorzona została na tuteyszym teatrze dawno pożądana patryotyczna sztuka: *Szwedzi przed Bry-*

nem, z takiemi samemi oklaskami iak za pierwszą razą. P. Schikanader znany ieſt oddawna iako szanowny dyrektor teatru, zreczny aktor i autor. Nie można mu zatem słuszney zaprzeczyć pochwały, że w tey powszechnie ulubioney operze sam ſię iako autor przewyższył, gdyż pierwszy ieſt, który nam w trafnym obrazie wyſtawił obyczaie dawnych czasow, miłość do oyczyzny i odwagę naszych przodkow. Po skończoney reprezentacyi wywołany był przy oklaskach, i podziękowawszy za względy publiczności, przyrzekł, iż ſtarać ſię będzie więcey podobnemi sztukami nasz teatr zbogacić.

W liście z Konſtantynopola pod d. 9 Sierpnia odbieramy wiadomość, że d. 8 przywiozł tam Francuzki Pułkownik Sorbier doniesienie o zawartym w Tylży pokoiu między Francyą, Roſſyą i Pruſſami, i oraz, że Rossyyskie woyska otrzymały rozkaz do uſtąpienia z Moldawii i Wołoszczyzny. Oczekiwano także co chwila z Giurgewo pełnomocnika Roſſyyskiego do zawarcia oſtatecznego z Portą pokoiu.

Xżę Suzzo, który zoſtaie przy W. Wezyrze, wybierał ſię w podroż do Bukareſtu iako Xżę Wołoski. Co do Xcia Hangerly, zdaie ſię, iż dla tego utracił Xięſtwo Moldawskie, że iego przyiaciele wyginęli w rewolucyi d. 29 Maia. Na iego mieysce mianowany został Xżę Kallimachi.

Złożony przed mieſiącem i do Galliopoli wygnany Kaimakan przywrocony zoſtał na dawny urząd.

W pańſtwie Ottomańskim pokazuią ſię znowu, a osobliwie w okolicach ſtolicy niespokoyne poruszenia, i od zawartego zawieszenia broni z Roſſyą doszły do naywyższego ſtopnia, lubo janczarowie wydali rozkaz, iż ktokolwiek opuści swoią chorągiew nie będzie więcey przyięty. Od niejakiego czasu panuie także w woysku Tureckim tak wielka niekarność i rozwiozłość, że nawet aga janczarow padł iey ofiarą, którego dowodzca za napomnienie do spokoyności zabił. Nie zadługo potem okazały woyska nieukontentowanie przeciw Kiai bey i Reisefendemu, którzy zniewolonemi zoſtali ratować ſię ucieczką; pierwszy udał ſię do Widdynu, a drugi do Muſtafy Bairaktar. Urzędy ich zaraz osadzone zoſtały; pierwszy otrzymał Arif effendy, a drugi Mucadin Osman-effendy, sprawuiący urząd podskarbiego. Obai znaydowali ſię iuż w obozie.

Za pierwszą Angielską flottą, która pokusiła się o Konſtantynopol, przybyła druga pod rozkazami Admirała Kalder, na którey znayduie ſię nowy poseł do Porty, Kawaler Pager. Składa ſię z 20 okrętow, pomiędzy któremi znayduie ſię 7 liniiowych; spodziewała ſię zapewne pomocy od Roſſyyskiey eskadry, ale Admirał Siniawin muſiał iuż odebrać rozkazy do zaprzeſtania nieprzyiacielskich krókow. Nowy Angielski poseł pomimo takiego położenia podał iednak Porcie propozycye do pokoiu, których lubo dokładnie wiedzieć nie można, zawierać w sobie iednak maią między innemi te żądania 1) odſtąpienie Egiptu na czas woyny między Angliią i Francyą; 2) oddalenie Francuzkiego posła z Konſtantynopola.

Wysłani od początku Lipca do Konſtantynopola gońcy, ieszcze tam nie przybyli, ponieważ nie mogą ſię przeprawić, iuż dla rozłożenia ſię Serwiianow między Orsową i Widdynem, iuż dla zachodzących zaburzyń w woysku Tureckim.

Z Petersburga d. 15 *Sierpnia.*

Francuzki konsul, P. Leſseps, który przy rozpoczęciu oſtatniey woyny ſtąd wy-

iechał, powrocił tu oneg.lay, i ſtanął w goſcinni Londyńskiey, gdzie także Jenerał Sawary mieszka.

Wczoray przybył tu goniec z Londynu. Jeſt to, iak zapewniaią, ten sam, który był z doniesieniem o zawartym w Tylży pokoiu do Anglii wysłany.

Cena wexlow spadła od 8 dni na naszey giełdzie.

Handlowa gazeta tuteyssa oznaymiła, co naſtępuie:

" Miniſter handlowy uwiadomia zagranicznych kupcow, iż ſtosownie do ukazu dyryguiącego senatu pod d. 18 Lipca r. b. ci, którzy zoſtać chcą Roſſyyskiemi poddanemi, w prożbach swoich wyrazić maią, czyli z wszyſtkiemi lub tylko niektóremi dziecmi wchodzą w obowiązki, a reszę zoſtawuią w klaſie cudzoziemców.,,

Dworska gazeta ogłoſiła naſtepuiący rozkaz dzienny, wydany w Petershohof d. 22 Lipca według dawnego kalendarza:

" Adiutant J. J. Mci, Hrabia Lievnn, z zatrzymaniem dotychczasowego obowiązku ieſt jenerałem porucznikiem mianowany. Naczelnik Czernigowskiego muszkieterow regimentu, Jenerał major Xżę Dołgoruki 5ty, ieſt przy zatrzymaniu swego ſtopnia jenerał adjutantem przy J. J. Mci. Pułkownik gwardyi konney, Hrabia Ożarowski, ieſt jenerałem adjutantem przy J. J. Mci mianowany. Kapitan Przeobrażeńskiego gwardyi regimentu, Hrabia Balmin ieſt mianowany skrzydłowym adjutantem przy J. J. Mci, ale pozoſtanie przy regimencie.

Ukaz do woiennego kolegium państwa.

" Na dowod wdzięczności moiey względem waiecznych i odważnych woiownikow, za których przyczyną przywrocony zoſtał pokoy d. 27 Czerwca r. b. rozkazuię wdowom poległych na placu lub umarłych z ran jenerałow, sztabowych i niższych officerow wypłacać aż do śmierci całkowitą pensyą, a w przypadku ich śmierci rozciągnąć ią na dzieci poległych bohaterow, to ieſt na synow aż do lat 16 ieżeli wcześniey nie wniydą w służbę, a na córki póki za mąż nie póydą, lub w inſtytucie kraiowym nie będą umieszczonemi. Kolegium woienne nie zaniedba przedsięwziąść w tey mierze potrzebnych środkow. —— W Petersburgu d. 15 Lipca 1807

Alexander.

Z Londynu d. 22 Sierpnia.

(Przez Hollandyą.)

Wszyſtkich zwrócona ieſt teraz uwaga na naszą wyprawę przeciw Danii. " Nie wątpiemy wcale, (wyraża dziſieysza głowna miniſterialna gazeta) że przedsięwzięcie przeciw Kopenhadze dawno iuż uskutecznione zoſtało. Rozkaz, który Admirał Gambier do kupcow i kapitanow okrętowych d. 11 do Helsingeru posłał, ażeby wſtrzymali się teraz z swą podróżą do Kopenhagi i na Batlyckie morze, okazuie, iż zabierano się do uderzenia na Kopenhagę. Zdaniem naszem, iak skoro raz poſtanowioną zoſtała wyprawa, nie należało się wcale bawić dyplomatycznemi formalnościami, ale zaraz rozpocząć działania.,,

" Jakiż będzie skutek, (wyraża opozycyyne pismo) ieżeli działania przeciw Kopenhadze dłużey odwleczone zoſtaną, gdyż flota nasza znayduie się tam od 4 Sierpnia? Oto, że powiększy się rozjątrzenie Duńczykow i przygotowania do obrony. Im więc dałey przeciągnione będą działania przeciw Duńskiey flocie i Kopenhadze, tem więcey krwi kosztować będę. Miniſtrowie naſi nie zechcąż przecię powtorzyc sceny przed Konſtantynopolem?,,

Z wielu gońcow, którzy od Admirała

Gambier przybywaią i do niego odchodzą, zdaie się, że on i ministrowie w Danii nie mieli na nic wyraźnych rozkazow,

W nocy z niedzieli na poniedziałek wszczął się w Chatam pożar w domu, w którym konopie wyrabiano. Całe miasto zatrwożone zostało; lecz ogień był w pół godziny ugaszony bez wielkiey szkody. Szczęściem, że wiatru nie było i ogień nie dostał się do magazynu konopi i lin. Zrządzona szkoda wynosi do 500 f. szt.

Onegday w nocy wszczął się w Londynie ogień, przez który spaliły się 2 drukarnie i 3 domy.

Z Jamaiki i wschodnich Indyy nadeszły bogate floty do Downs.

Regularne woyska maią tey zimy czynić służbę nad brzegami, a milicye cofnąć się wewnątrz kraiu i będą ćwiczyc rekrutow w robieniu bronią.

We wtorek odpłynął bryg z Jarmutu z listami do Admirała Gambier.

U Hiszpańskich jeńcow w więzieniu mill znaleziono wiele ukrytey broni i zabrano.

Z Jarmutu piszą pod d. 21 Sierpnia:

" Wczoray w wieczor przepłynęło iesz-cze tędy 40 przewozowyzh statkow z woyskiem, przeznaczonych do wod Duńskich. „

Wczoray obchodzone były imieniny Królewicza, Xcia Klarencyi, który 43 rok zaczął.

P. Craig iest rządcą Kanady mianowany.

List z Barbados pod d. 17 Lipca wyraża: —— " Z Martyniki nadeszło tu doniesienie, że tam d. 1 t. m. Pani de la Pagerie, matka Cesarzowey Jmć Francuzow, umarła. Ciało iey pochowane zostało z wielkiemi uroczystościami, a serce będzie w srebrnem naczeniu do Francyi przesłane. „

Onegday kanclerz skarbowy zawarł kontrakt na nową lotteryą na 20,000 losow.

D. 18 popłynęła z Falmuty kupiecka flota do Montevideo, i oraz wyszło stamtąd do 250 statkow do Portugalii, na środziemne morze, do Ameryki i zachodnich Indyy.

Urodzaie są tego roku obfite w Anglii.

D. 19 dawał Król audyencyą pod czas którey przedstawionemi byli: Xżę Manchesteru, który na mieyscu P. Coote rządcą Jamaiki mianowany został; P. Harford, który idzie na ambassadora do Persyi, i P. Bago, który na mieyscu Lorda Fitzharris podsekretarzem spraw zagranicznych mianowany został.

Jenerał Vernon przybył tu z listami pod d. 31 Maia z południowey Ameryki, które potwierdzaią przybycie wyprawy Craufurda na rzekę Plata. Jenerał Whitelocke, który dowodził tam dotąd Angielskiemi woyskami, zamyślał w dzień urodzin Królewskich wyruszyć z Montevideo na zdobycie Buenos-Ayres. D. 29 wydał odezwę przeciw rabunkom, które nieprzyiaciele rządu Angielskiego na rzece S. Łucyi i około Montevideo czynią.

Naystarsi ludzi nie pamiętaią w Anglii takich upałow, iakie teraz panuią.

D. 18 nadeszły listy od P. Thornton z Töningen, z powodu których zebrała się gabinetowa rada.

Znany Irlanczyk O'Connor ożenił się w Francyi z corką bywszego Margrabi Kondorceta.

Podług ostatnich doniesień z przylądka Dobrey nadziei, nie maią tam ieszcze dotąd pewney wiadomości o losie liniiowego okrętu Bleinheim o 74 działach.

Wyprawa nasza przeciw Danii ma inne ieszcze do dopełnienia cele.

Z Paryża d. 26. Sierpnia.

Wyznaczona w Tuilleries kommissya do odbierania od poddanych prozb i pism iest od

powrotu Cesarza bardzo zatrudniony.

Corka Wicekróla Włoskiego otrzymała na chrzcie imiona: Józefa Maxymilianna Eugenia Napoleona. Cesarzowa Jmć Francuzow zastąpiona była iako chrzestna matka przez Damę dworską, Panią Litta, a Król Jmć Bawarski przez Marszałka dworu, P. Fenaroli.

Radca stanu Joubert proponował wczoray w ciele prawodawczem ustawę, którey treść następuiąca: — Cywilna prowizya nie może bydź wyżey iak po 5, a kupiecka po 6 od sta pobierana. Gdyby pokazało się, iż wierzyciel wyższą pobierał prowizyą, powinien bydź utratą połowy kapitału ukarany, a w przypadku oszukaństwa lub podstępu będzie przez policyą karany. Prowizya ma bydź rachowana od podpisania rewersu.

Monitor donosi z Kiel pod d. 18 Sierpnia co następuie:

"P. Jackson, który iako pełnomocnik Anglii posłany był do Następcy tronu do Kiel, żądał w imieniu Anglii bez poprzedniczego wyiaśnienia zaczepnego i odpornego przymierza, a w zakład tego przymierza miała bydź Anglikom oddana Duńska flotta, twierdza Kronenburg i miasto Kopenhaga. Następca tronu odrzucił takowe żądania z gniewem, na iakie zasługiwały. Rzekł do P. Jackson: "Nie ma w dzieiach przykładu niegodziwszey napaści, iak ta, którą Anglija Danii grozi, i po rozboynikach morskich więcey można spodziewać się uczciwości, niżeli po rządzie Angielskim. Proponuiesz mi WPan przymierze, a czyliż nie wiemy, co wasze przymierze znaczy! Wasi sprzymierzyńcy, którzy przez cały rok nadaremnie oczekiwali posiłków, nauczyli nas, iak wasze przymierze cenić należy.,, — Gdy P. Jackson uczynił Królewiczowi uwagę, że za ostro do niego mówi, odpowiedział Królewicz: "Kto podeymuie się podobnego poselstwa, powinien się przygotować na słuchanie wszystkiego.,, — Po tey audyencyi udał się Następca tronu do Kopenhagi, gdzie z powszechnem zapałem był przyięty. Nie ma nikogo w Kopenhadze, któby nie powtarzał odpowiedzi Następcy tronu, którą dał Angielskiemu posłowi, kiedy mu powiedział: "Anglija wynadgrodzi pieniądzmi wszystkie szkody, które Dania ponieść może.,, — "A czemże, rzecze Królowicz, wynadgrodzi znieważony honor?,, Przy zebraniu wszystkich szlachetnych wyrazow, z któremi Następca tronu dał się w tey ważney okoliczności słyszeć, nie opuszczono także następuiącego oświadczenia: "Jeżeliby udało się Anglikom opanować zdradą stolicę, tedy nadchodzącey zimy uczynię to, co Gustaw uczynił, a lód Beltu usposobi mi przeprawę.,,

Tenże Monitor wyraża daley:

"Adjutant polowy Xcia Neufszatelskiego, P. Delagrange, wyiechał d. 21 Sierpnia z Stralsundu. Król Szwedzki, który odgrażywał się, iż chce zagrzebać się w zwaliskach Stralsundu, uiechał i zostawił miasto bez kapitulacyi. Weszły tam woyska Francuzkie i opanowały miasto; Marszałek Brune miał litość nad mieszkańcami, i chociaż miasto wzięte bez kapitulacyi zostało, rozkazał iednak, aby obchodzono się z nim iak nayłagodniey. Charakter Króla Szwedzkiego dał się naylepiey poznać w czasie oblężenia. Codziennie posełał coraz zśmiesznieyszemi propozycyami. Zawsze mu odpowiadano: że kto raz zdradzi więcey mu nie wierzą. Złamał nayuroczystsze przyrzeczenie w iego imieniu przez Jenerała Essena podpisane, a zatem bez rękoymii nie można z nim wchodzić w umowę, Wsiadł z resztą z woyskiem na statki i umknął, zostawiwszy miasto na łup zwycięzcy. Okazał przez to, że iest rownie złem wo-

dzem, iak Monarchą Podobno on pierwszy z Królow opuścił w tymsposobie swych poddanych. Z tem wszystkim stały ląd pozbył go się na zawsze. Król Szwedzki nie wroci więcey do Pomeranii. Znaleźliśmy w Stralsundzie 400 armat.,,

Jenerał dywizyi Delaborde poiechał z Pontivy do Baionny, dla obięcia dowodztwa nad dywizyą w obserwacyynym korpusie.

Dnia 28. Sierpnia.

We wtorek rano umarł P. Portalis minister do spraw duchownych, w 61 roku życia swego, i prawie na ręku swoiego plebana, który go opatrzył ostatniemi Sakramentami. P. Portalis wsławił się iako adwokat parlamentu w Aix; był wielkim mowcą w prawodawczych naszych zgromadzeniach, statystą w radzie stanu, oświecony, pracowity, użyteczny i drogi dla Monarchy minister, który go wezwał do przywrocenia służby Bożey i moralności. W całym życiu był dobrym, prostym i słusznym mężem, co mu naywiększy czyni zaszczyt.

Ciało prawodawcze postanowiło d. 26 na wniosek P. Dumolarde wysłac deputacyą z 15 członkow złożoną, na którey czele znaydować się ma Prezydent Fontanes, do Króla Jmć Westfalskiego, dla złożenia mu życzeń w imieniu ciała prawodawczego.

Jenerał Menou znayduie się często na posiedzeniach szkoły głowney Turyńskiey. Niedawno rozdawała klassa prawa nadgrody uczniom. Jenerał Menou iest sam uczony; znany mu iest Cezar i Tacyt w originalnym ięzyku; niedawno poprawił słownik Arabski. Pod takim rządcą wszystkie umieiętności są szacowane.

Z Montpellier donoszą pod d. 20 t. m. że wszystkie rzeki w departamencie Gardy z powodu ulewy wystąpiły z swych koryt.

Królestwo Jchmość Westfalscy znaydowali się we wtorek na operze, gdzie kilkokrotnemi okrzykami radości byli powitanemi.

Pani Cottin, autorka wielu pięknych romansow, umarła w ostatni wtorek w 34 roku życia.

Onegdaj wczoraj przybyli Królestwo Jchmość Hollenderscy do St. Cloud.

Mówią, iż zrobiony iest proiekt konstytucyi dla nowego królestwa Westfalskiego, i będącym tu deputowanym, dla zasiągnienia ich rady, podany.

Wielu Polakow z stanu szlacheckiego są szambelanami J. C. K. Mci mianowanemi.

Monitor ogłosił następuiący rapport Marszałka Brune do ministra woyny:

W głowney kwaterze Stralsundzie d. 20 Sierpnia 1807. —— Weszliśmy dzisieyszego wieczora do Stralsundu, po otworzeniu przed pięciu dniami rowow: w krótkim tym przeciągu czasu tak dalece posunięte były roboty, iż pewny byłem, że za kilka dni opanuiemy to miasto. Zupełna zachodzi zgoda w woysku. Krol Szwedzki widząc postęp prac naszych, bezskuteczność swego ognia przeciw naszem robotnikom, i liczne nasze batterye gotowe zburzyć miasto, osądził za rzecz potrzebną wsiąść z swem woyskiem na okręty i odpłynąc do wyspy Rügen, zostawiwszy dowodcą Stralsundu iednego z swoich Adjutantow, P. Peyron, który przybył dziś do nas z kilku magistratowemi osobami z propozycyą kapitulacyi. Odrzuciłem podobne żądanie, i uspokoiwszy przestraszony magistrat miasta, które własny Monarcha opuścił, kazałem w każdey bramie postawic 3 kompanie granadyerow; wszedłem potem do miasta, i mianowałem iego dowodcą Jenerała Thouvenota. Mieszkańcy byli do ostatniego stopnia przestrasze-

ni; lecz wyrzekłem do nich w imieniu J. C. K. Mci, a pewny będąc rozstropności żołnierza, w krótce przemieniłem strach w spokoyność. Powiedziano nam, że Król przelękł się rozprawy d. 6, w ktorey iego postercmi i wpędziłśmy do twierdzy, i otworzenia rowow d. 15; zabrał z sobą wiele dział, inne zagwoździł. W wywozie iego zastaliśmy znaki wielkiego nieładu. Powolnieyszego czasu zdam J. W. Panu sprawę o tem zdarzeniu, szanuiącym zarowno Króla Szwedzkiego iako wodza i iako Monarchę; lecz nie mogę nie wyrazić ukontentowania, które czuię, z zupełney zgody pomiędzy woyskami t. k. Francuzkiemi, iako i zprzymierzonemi, nad którémi powierzył mi J. C. K. Mość dowodztwo.

Podp. *Brune.*

Na posiedzeniu ciała prawodawczego d. 24 Sierpnia przeczytał Radca stanu Cretet raport o położeniu państwa Francuzkiego. Na wstępie odmalował w krotkości stan Francyi w przeciągu 15 miesięcy, kiedy deputowani do ciała prawodawczego roziechali się do swych domow. W tym czasie zdawało się, iż Cesarz powinien był kosztować skutkow swych chwalebnych usiłowań: Niemieccy Xiążęta byli powiększey części sprzymierzyńcami Francyi; Prussy znaydowały się w liczbie iey przyiacioł; nieporozumienia z Rossyą były przez podpisany traktat pokoiu załatwione; spokoyność zewnętrzna, rownie iak wewnętrzna zdawały się bydź zapewnione; z wszystkich częśzi państwa przybywały liczne deputacye, dla wyrażenia Cesarzowi w imieniu ludu hołdu podziwienia i wdzięczności; odważne woyska zabierały się do znaydowania się na maiącym się odprawić w stolicy obchodzie zwycięztwa; Cesarz zwrocił całą swoią uwagę na polepszenie wewnętrznego rządu, gdy Angliia przywiodła rzeczy do tego stopnia, że Rossya zerwała spokoyne stosunki, które przez zawarty dopiero traktat przywrocone zostały, i wciągnęła Prussy w woynę bez żadnego powodu i celu, przeciw zdaniu ministrow i podobno woli Króla. Sto trzydzieści tysiączne woysko, chciwe boiu, pod dowodztwem samego króla i starych jenerałow w szkole Fryderyka Wielkiego ukształconych, zostało w iedney bitwie zniszczone, a niedobitki iego w szeregach Rossyyskich do reszty wytępione. Spokoyna Francya, w czasie kiedy burze woyny nękały ciągle okolice, w których się rozpoczęła, widziała ciągle ulepszaiący się stan wewnętrzny. Wykonanie ustaw względem rekruta szło spieszeniey, niżeli po inne czasy. Podatki składane były regularnie; narodowe gwardye ubiegały się w gorliwości; publiczne mniemanie było w zupełney czystości utrzymane; rząd był szczególniey kontent z postępowania gminnych prezydentow, i J. C. K. Mość postanowił oycowskich tych urzędnikow, przez których wykonana bywa powiększey części władza rządowa, otoczyć większą powagą. Odkazy i darowizny dla szpitalow wynosiły w 1806 do 2,300,000 fr. i dochody ich pomnożone zostały nowym dobrodzieystwem J. C. K. Mci 15 600,000 fr. wynoszącym. Ofiary morskiey woyny wynadgrodzone zostały przez J. C. K. Mość. Rząd zaczena się trudnić urządzeniami, zmierzaiącemi do zniesienia żebractwa. Opactwo Coutevrault, klasztor Urszulanek w Montpellier są urządzane na składy departamentow; gmach Villers-Coterot iest prawie ukończony i wystarczy na potrzeby stolicy i iey okolic; 13,400 mil (Francuzkich) iest poprawionych dróg; 6127 gościńcow, idących z stolicy do rożnych granic państwa są rozpoczęte. Ośmnastu rzek iest poprawiona źegluga. W tych liczbie godne

są zastanowienią prace nad Loire i Charante. Cztery mosty zostały wciągu ostatniey kampanii zrobione lub są na ukończeniu, a to innych są rozpoczęte; mosty przy Rouanne i Tours warta są zastanowienia. „

(*Reszta potem.*)

Z Hagi d. 1. *Września.*

Kochany nasz Monarcha nie zaszczyci nas ieszcze iutro, w dzień urodzin swoich, obecnością swoią.

Hrabia Byladt, mianowany posłem w Monachium, iuż tam wyiechał.

W obozie pod Zeyst, gdzie także znayduią się gwardye Królewskie, będą urodziny Króla z wielką uroczystością obchodzone.

W przeciągu 8 dni oczekuiemy tu Króla z St. Cloud.

Z Kiel d. 2. *Września.*

Rządowy dziennik tuteyszy zawiera co następuie:

" Wiadomo, iż nasza fregata Fryderykswärn w rozprawie z Angielską fregatą Comus zabraną została; lecz po dzielnym tylko oporze, czyniącym chwałę naszey banderze i odważnym marynarzom, dostał się w ręce Anglikow stary ten okręt, przeznaczony na strożowanie.

"Zewsząd nadchodzące pisma do Następcy tronu, są nowym dowodem patryotycznych uczuciow. Jeżeli taka iednostayność, o czem wątpić nie można, wszędzie panuie, która nie iest zapewne przemiiaiącym zapałem, ale pochodzi z czystego patryotyzmu, ileż nie ułatwi trudney obrony kraiu nayukochańszemu Monarsze! i spodziewac się pewnie trzeba, że Niebo ukarze tych, którzy poważyli się zmieszać spokoyność takiego Monarchy i szczęśliwego kraiu.

Z Moguncyi d. 18. *Sierpnia.*

Będący tu 91 jeńcow Rossyyskich sprawili przed kilku dniami czuły widok. Marszałek Kelermann nie chcąc ich daremnem trudnić marszem w głąb Francyi, zatrzymał ich w teteyszey cytadeli, gdzie złączą się z powracaiącemi braćmi do oyczyzny. Lecz dla połączenia ich z tymczasowemi regimentami, na które wszyscy Rossyyscy ieńcy będą podzieleni, potrzeba było wiedzieć każdego imie i przezwisko, stopiń i regiment do którego należał. Szczęściem znaleziono w przeieżdzaiącym dla poratowania zdrowia Rossyanie tłomacza. Spisawszy ich dobry ten mąż kazał im swem kosztem dac wodki. Potem oświadczył im, iż pokoy między Rossyą i Francyą przywrocony został, i że będą nowo umundurowanemi, uzbroionemi i powrocą do oyczyzny. Na tę wiadomość stanęli iak oderzeni. Powiedziano im, iż tak przyiemna wiadomość zasługuie z ich strony na radosne okrzyki, &c. Odpowiedzieli, iż nie mogą iey wierzyć, ani się cieszyć, poki nie zobaczą podpisu Imperatora, ich oyca. Dla przekonania ich, musiano wytłomaczyć domiesienie o widzeniu się obu Cesarzow i artykuły traktatu pokoiu i zaręczyć na S. Mikołaia, że to iest istotna prawda. Tu dopiero słyszeć się dały trzykrotne okrzyki; pierwsze dwa przeznaczone były dla obu Cesarzow, a trzeci dla okazania wdzięczności Marszałkowi Kellermann. Płakali z radości. Dano im ieszcze po kieliszku wodki. Nakoniec zanucili Rossyyskie pienia, pełne zapału i zgody, które wszystkich przytomnych wzruszyły. Marszałek Kellermann dziwił w tych walecznych woiownikach niewzruszoną stałość, iż nie chcieli unieść się radością, pokiby nie zobaczyli podpisu swego Monarchy. Kazał im dostawic ziemniakow i mięsa, i zapowiedzieć, iż od dnia dzisiyszego żołd pobierać będą.

DODATEK

DO № 75

GAZETY KRAKOWSKIEY

W Niedzielę Dnia 20. Września 1807.

Od granic Pomeranii d. 1. Września.

Przy wzięciu wyspy Daenholm przez Francuzow, zabitych zostało z strony Szwedzkiey 20 ludzi, a 70 ranionych. W poymaney, 500 ludzi wynoszącey Szwedzkiey załodze, znayduie się 16 officerow, pomiędzy któremi ieden ciężko raniony. Jeńcy ci poprowadzonemi są przez Anklam do Magdeburga.

Od brzegow Menu d. 28. Sierpnia.

Korpus Marszałka Masseny uda się przez Augszburg do Włoch.

Doniesienia z Francyi mowią o utworzeniu 30 margrabstw.

Xżę Dessauski ma bydź, jak wielu mniema, znacznie od Cesarza Napoleona w kraie zaopatrzony. To iest niezawodną prawdą, iż szanownego tego Xiążęcia zawsze Cesarz poważa, kray iego zawsze był od wszelkich kontrybucyy i rekwizycyy wolny, i w czasie ostatniego bawienia swego w Dreznie, gdzie rzeczony Xżę ziechał, okazywał mu wiele względow. Na początku Sierpnia udał się ten Xżę osobiście do Paryża.

W Moguncyi założył prefekt d. 24 węgielny kamień na port wolny.

Przełożonemu konsystorza reformowanego, P. Marron, odpowiedział Cesarz na audyencyi powitania: " Protestanci okazuią się wszędzie iako dobrzy obywatele i wierni poddani; chociaż nie należę do ich wyznania, powiedź im WPan, że ich pomiędzy moiemi naylepszemi przyiaciołmi liczę.,,

Mowią, że Xżę Isenburski dostanie hrabstwo Hanau, a z to odstąpi swoie kraie na lewym brzegu Menu W. Xciu Darmstadtskiemu, który znowu odstąpi swoie hrabstwo Rödelheim Xciu Nassau.

Z Leodyum d. 24. Sierpnia.

Z Spa odbieramy wiadomość, iż d. 2[illegible] wszczął się w pokrytem trzciną domu w starym Spa okropny pożar. O godzinie 1 paliła się cała część miasta. Mocny wiatr rozniosł na wszystkie strony palącą się trzcinę, przez co w 20 mieyscach zaiął się razem ogień. Spaliło się do szczętu 183 domow z stodołami i zabudowaniami. Co zaś powiększa znaczną tę szkodę, iest to, że stodoły spaloney części napełnione były zbożem. Nic nie potrafiono wyratować; szczęściem iednak iedna tylko kobieta zadusiła się w dymie. Przeszło 200 familiy pozbawionemi są w Spa domow i maiątkow. Prefekt, podprefekt, wielu Francuzkich officerow i bawiący tam m

kąpielach cudzoziemcy, a mianowicie PP. Montmorency, Dillon i Portugalski poseł w Hadze przykładali się nietylko do ugaszenia ognia, ale nawet otworzyli składkę dla nieszczęśliwych, która w godzinę do 2000 fr. doszła. Część miasta, w którey mieszkaią kąpiący się cudzoziemcy nie wiele ucierpiała.

Z Medyolanu d. 26. Sierpnia.

Z Konstantynopola nadeszły tu następuiące niezawodne doniesienia: —— Rewolucya nasza ieszcze nie ukończona, owszem zaczena dopiero przybierać okropną postać. Prawie wszystkie Azyatyckie prowincye nie chcą uznać nowego Sułtana. Ci-basza, krewny zabitego Sułtana, zgromadził wszystkie rozpuszczone woyska na sposob Europeyski urządzone, i grozi stolicy z innemi baszami, którzy razem do 100,000 woyska liczą. W ich obozie znayduie się derwisz i potomek Muhameda, który sam ma mieć prawo przypasywać pałasz Sułtanowi i ogłosić go prawem Monarchą. Z Konstantynopola przeszło 500 spahow do Azyatyckich buntownikow. Obawiamy się okropney rzezi. Jeżeliby Mustafa stracić kazał Selima, tedy śmierć iego będzie hasłem do domowey woyny.

Z Madrytu d. 11. Sierpnia.

Z Buenos-Ayres odebraliśmy tu następuiące doniesienia:

"D. 29 Kwietnia zawinęły do Rio Janeiro dwa okręty, ieden z Montevideo, drugi z Buenos-Ayres. Pierwszy przywiozł wiadodomość, iż siły morskie Angielskie na rzece Plata składaią się z 2 liniiowych okrętow, 2 mnieyszych, 2 fregat i 3 brygantyn; lądowe z 5 do 6000 ludzi, z których 3000 stoi w osadzie Sakramento. Drugi okręt donosi, że Buenos Ayres iest dobrze obwarowane, że mieszkańcy podzielili się na regimenta, iże cała siła zbroyna wynosi do 10,000 ludzi. Przedsięwzięte także inne środki zostały, dla obrony tego miasta, i pomimo nadzwyczayney czuyności nieprzyiaciela posłano posiłki do wysp Maluinskich nad brzegiem Patagonu. Tenże okręt przywiozł odpowiedź, którą rząd Królewski w Buenos-Ayres, &c. Jeneralny rząd-Santigio Liniers dali Angielskim Jenerałom Stirling i Achmuty, usiłuiącym wymowić sromotną ucieczkę Jenerała Beresforda, który znaydował się w Hiszpańskiey niewoli i wolno chodził, że był źle traktowany, i zakończyli list swoy wezwaniem miasta, aby się udało pod opiekę rządu Angielskiego. Hiszpanie okazali fałsz co do Jenerała Beresforda, a na wezwanie odpowiedział Liniers:

" Mieszkańcy tego kantonu postanowili iednomyślnie bronić się do upadłego, i maią sposobność unieśmiertelnic się przez pamiętną obronę; możecie zatem WPanowie oszczędzić sobie pracy ponowienia wezwania, gdyż zostanie bez odpowiedzi, &c.,,

Od brzegow niższey Elby d. 26. Sierpnia.

Anglicy mieli także opanować Duńską wysepkę, leżącą o 6 mil od Elby i od samych rybakow i ludzi bawiących się żeglugą zamieszkaną. — Na Zelandyi stawiaią Anglicy telegrafy. — Dziwią powszechnie szlachetne obchodzenie się Następcy tronu z Anglikami, którzy iak rozboynicy naiechali Zelandyą. Żałować tylko trzeba, iż większa część Duńskiego woyska rozłożona iest w Holsztynie, Szleswiku i Jutlandyi, inaczey przypłaciliby Anglicy drogo swey zuchwałości.

DONIESIENIA.

Per Cæs. Reg. Judicium Criminale Cracoviensi Franciscus Doroszyński anteactus Oeconamus pagi Lgotka Circuli Cracoviensis ex capite homicidii proditoru accussatus hoc obiutu arrestatus & ex custodia profugus hisce adcitatur, cum mandato, ut intra 60 ad summum dies coram hocce

Judicio Criminali personaliter compareat & ad incusationem hanc respondeat.
Datum Cracoviæ die 26 Augusti 1807.
J. Strański Judex Crim.
Aloys. Georg. Paduch Ass.
Xaverius Niemetz.

Dnia 15 Septembra r. b. będzie na mocy gubernialnego Wysokiego Dekretu dnia 17 Kwietnia r. b. Nr. 3738 w Olkuskim dystryktowym kommissoriacie dochod wina miasta Wolbrom od 1go Novembra 1807 do ostatniego Octobra 1808 przez publiczną licytacyą naywięcey ofiaruiącemu w arendę wypuszczony. Cena fiskalna wynosi rocznie 10 zł. ryń. Licytanci więc opatrzeni 10 procentowym wadium na wspomnionym dniu w Olkuskiey dystryktowey kancelaryi znaydowac się maią. W Krakowie d. 24 Augusta 1807.

Dla osadzenia zawakowanego przy Lwowskim magistracie konsyliarza mieysca z pensyą roczną 800 zł. ryń, wypisuie się konkurs do ostatniego dnia miesiąca Septembra r. b. Kompetenci więc w przeciągu tegoż terminu prozby swe popieraiącemi zaświadczeniem opatrzone do Lwowskiego magistratu podawac maią. W Krakowie d. 4 Września 1807.

C. K. Sady Prowincyonalne Szlacheckie Lubelskie w Galicyi Zachodniey ninieyszym publicznym obwieszczeniem wszystkim chęć kupienia maiącym wiadomo czynia: że xiążki w archiwum Kodeńskim znayduiące się, do massy krydalney niegdy Kazimierza Xięcia Sapiehy należące, przez publiczną licytacyą dnia 7 Października 1807 roku naywięcey daiącemu przedane będą.
Jakób Kulczycki.
Dollenberg.
Potocki.

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckch Lubel. Galicyi zachodniey.
Dan w Lublinie dnia 21. Lipca 1807.
Rath.

Ex parte Regii hujus Appellationum Tribunalis Galliciæ Occidentalis omnibus & singulis quorum interest, notum redditur, munus Judicis Criminalis Lublinensis cum salario Annuo nongentorum fl. rhn. seu 900 fl. rhn. vacans esse; — quamobrem pro hoc munere Concursum hisce aperiri & publicari, atq; terminum pro die ultima Octobris a. c. eatenus præfigi, simul vero concurrere cupientes inviari, ut petita sua pro obtinendo hoc munere legalibus requisitis adstructa in quibus præcipue de scientia linguæ Polonæ vel eidem affinis docere tenentur, — imediate Reg. huic Appellationum Tribunali per præpositum sibi Appellationum Tribunal in præfixo hoc termino eo certius exhibeant, quo secus hoc præterlapso nulla exporrectorum ratio habebitur.
Lewiński V. P.
Ex Cons. C. R. Appel. Tribunalis Gall. Occid. Cracoviæ 6 Augusti 1807.
Wimberg.
Morack.

Z strony C. K. Sadu Szlacheckiego Krakowskiego Galicyi Zachodniey Pan Jędrzey Ujeyski niniejszemi ostatni raz napomina się, iżby się do maiątku po Woyciechu Burskim pozostałego, w summach i ruchomościach znayduiącego się zgłosił, i deklaracyą swoią w przeciągu iednego roku i 6 niedziel podał, w przeciwnym razie maiątek ten z zgłaszaiącemi się dziedzicami pertraktowany, część iego zaś w Sądzie dopoty rachowana będzie, poki za zmarłego ogłoszony nie będzie. W Krakowie dnia 7. Lipca 1807.
W niebytności JW. Prezesa.
Bernard Dwernicki Kons. Appell.
Marx
Kannamiller.
Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Krakowskich Gal. Zachod.
Jędrzejowicz.

Dla osadzenia wakuiącego przy Glinieńskim magistracie syndyka mieysca z pensyą rocz-

uą 300 ryń. wypisuie się konkurs na dzień ostatni Setembra r. b. z tym dokładem, iż kompetenci prźby swe dekretami Eligibilitatis ex utraque linea i zaświadczeniem moralności opatrzone przed upłynieniem wspomnionego terminu do urzędu cyrkularnego Złoczowskiego podawać maią. W Krakowie d. 4 Septembra 1807.

Magistrat Miasta C. K. Stołecznego Krakowa niniеyszym Obwieszczeniem wiadomo czyni iż kamienica na Kaźmierzu pod Nr. 24 i 25 stoiące 1524 zł. ryń. sądownie oszacowane po niegdy Agneszce Sikorskiey pozostałe przez publiczną licytacyą dnia 29 Października r. b. o godzinie 3 po południu odbywać się maiącą sprzedane będą pod następuiącemi warunkami: — 1) Każdy chęć kupna maiący 10tą część ceny szacunkowey iako zakład złożyć, tudzież — 2) Przyszły nabywca resztę summy z licytacyi wynikłey w 14 dni do depozytu sądowego złożyć będzie obowiązany inaczey na iego koszta i szkodę nowa wypisana będzie licytacya. — Wszyscy przeto chęć kupna maiący, maią się w czasie i mieyscu wyżey oznaczonem znaydować. — Wierzyciele zaś zastawni napominaią się, ażeby nie oczekuiąc osobnych przywołań prawa sobie służące do Protokołu licytacyi wnieść nie zaniedbali, inaczey przy podziale summy z licytacyi wypadłey żaden wzgląd na nich miany nie będzie.

Gollmayer.
Krzyżanowski.
Łodzinski. *Z Rady Magistratu C. K. Miasta Stołecznego Krakowa.*
Dnia 21 Sierpnia 1807.
Kowalski.

C. K. Sądy Prowincyonalne Szlacheckie Lubelskie w Gallicyi Zachodniey, Pani Karolinie Meysnerowey opiekonce małoletnich dzieci po niegdy Janie Meysnerze, iako to Karola Ludwika dwoyga imion, i Pauliny i Karoliny Meysnerow, niniеyszym Edyktem wiadomo czynią: że Żydowka Dwora Boruchowiczowa, niegdy Żyda Nuchima Judkowicza żona, tudzież Izrael Dawid Horowicz, i Zacharyasz Josef Mendelschon, iako exekutor testamentu i opiekonowie dzieci, przeciwko sukcessorom Jana Meysnera, iako to Karolowi Ludwikowi dwoyga imion, Paulinie i Karolinie Meysnerom, w assystencyi opieki Karoliny Meysnerowey, tudzież Alexandrze d'Anstett, w assystencyi męża Jana d'Anstett, o sekwestracyą dóbr Kocka na satysfakcyą summy 1650 czer. zł. w złocie c. s. c. na dniu 13 Czerwca 1807 do Nru 7193 do Sądu tego żałobę podali, i pomocy Sądowey dopraszali się. —— Gdy zaś te Sądy dla iey za granicą bawienia się iey tuteyszego sądowego Adwokata Zirańskiego za obrońcę z iey szkodą i kosztem ustanowiły, z ktorym wprowadzona sprawa podług przepisaney dla Galicyi Zachodniey sądowey ustawy prowadzona i ukończona będzie; ona dla tego niniеyszym Edyktem napomina się, ażeby w 90 dniach do excepcyi się stawiła, i ustanowionemu dla siebie obrońcy dokumenta i dowody swey sprawy oddała, lub innego Adwokata sobie za obrońcę obrała, tego Sądowi wymieniła, i to z prawa czyniła co do obrony swey sprawy za użyteczne osądzi, aby sprawy swey niezaniedbała, gdyż szkodę może iaką ztąd wyniknąć mogącą samaby sobie przypisać winna była. Dan w Lublinie dnia 14 Lipca 1807.

Michałowski.
Domasławski.
Schnitzer.
Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Lubelskich Galicyi Zachod.
Rath.

Dnia 18. Septembra r. b. będzie imieniem urzędu cyrkularnego Krakowskiego w Olkuskim dystryktowym kommissoryacie tamteysze mieyskie polowania prawo, i mieyski tracz od 1go 9bra 1807 do ostatniego 8bra 1813 na 6 posobie następuiących lat naywięcey ofiaruiącemu w arendę wypuszczone. Cena fiskalna pierwszego 18 ryń. 15 kr. drugiego 101 ryń. wynosi. Chcący więc licytować opatrzeni 10 procentowym wadium na wspomnionym dniu w Olkuszu znaydować się maią. W Krakowie d. 7 Septembra 1807.

Na dniu 28 Septembra t. r. odprawiać się będzie powtorna licytacya czopowego miasta Koszyc i Skały, pretium fisci pierwszego wynosi 904 ryń. drugiego 568 ryń. 15 kr. Licytować chcący niechay w dniu powyższym w urzędzie cyrkularnym Krakowskim rano o godzinie 10tey się znayduią. W Krakowie d. 9 Września 1807.